

Če bi se vunder kakimu kmetovavcu namerilo, korúnoviga semena (jabelčkov) kaj dobiti, je práv pváv lepó naprošen, ga nam za prihodnje skušnje poslati. Radi mu ga bomo tudi plačali. Vredništvo.

Keršanska mati.

Ali ne gré tudi ta naslov v naše Novice? Kakó de bi ne šel? Novice išejo ljudi osrečiti, jim kažejo hasen, svarijo jih zgube. Prazno je pa vse prizadevanje hišo osrečiti, ki jo modra gospodinja ne vlada; modra gospodinja je pa keršanska mati, in ona sama spet hči keršanske matere. Ona sama je v stani sinove in hčere, hlapce in deklet modro vladati, de so pridni, pošteni in redoljubni. Ona sama zarod odredi boguljub.

Ljudje na višji stopnji v človeški družini so otroci keršanskih pobožnih mater. Njih nauk je posebno bil vzrok, de so postali, kar so. Rahlo, neutrudno, ljubeznjivo svarjenje in učenje keršanske matere se je globoko v serce vsadilo, kakor pohleven dež, ki na setev pada. Sin pobožne, modre matere naj prehodi v nar nevarniših letih kraje in kraje, naj nima ne svarnika ne učenika; materni uk mu je obilna zaloga, oškítiti se pred pšicami zlobe. Ko naletí na zločince, pripravljene, mu zaklad dopadajenja božjiga iz rok iztergati, se oglasi mila prošnja matere: Sinko, nikar! Ko angelj čuvaj mu je spomín na ljubo mater. In naj se tudi premotiti da od sladkiga šeptanja zmotnjačev, kterih je žalibože povsod čez več: sin, hči pobožne matere ne bo dolgo sužen, sužnja pregrehe, tovarš, tovaršica zločincov; — spomin na mater ga bo pripeljal, jo bo spravil kmalo zopet na stezo čednosti nazaj.

O pač torej sveto opravilo učencov, spovednikov, pridgarjev, ki se trudijo mladino v strahu božjim ukoreniniti. Bogoljubna deklica bo častita devica, ljuba Bogú in ljudém; bo krasna nevésta z vencam okinčena poroke dan; bo žena, od moža hvaljena, od otrok ljubljena; bo vzrok sreče mnogim za časno in večno, za svoj kraj in daljino, za svoj čas in daljni prihodnji. Naj tudi otroci pobožne matere ne erbajo ne zlatá ne srebrá: nauk matere jim je obilen zaklad za časnost in večnost. Na gomilo ljube matere se bodo sinovi in hčere hvaležno ozirali, dokler jih Gospod življenja in smerti ne pokliče za njo, in ne združi na večno jih z njo!

Slovenski oglednik.

4. list.

Matiju, kmétu na Gorenškim.

V svojim poslednjim listu sim ti pisal, kam ne-spametna pravdoželjnost pripélje in kakó se večidel kmetam godí, ki rajši takó imenovanim zgrabljivim volkovam v kremplje zahajajo, kakor de bi pravičnih, učenih pravnikov iskali. Vprašati se pa mora, od kódi pride, de so slovenski kmetje tolikokrat k pravdanju prisiljeni in de jih zavoljo tega toliko ob svoje premoženje pride? Lahko je odgovoríti na to vprašanje.

Ni je skorej pogodbe storjene, ktera bi se brez vina opravila in pri kteri bi mešétar več ne veljal, kakor pameten in umen prevdárk. Nej ima kdo kaj kupiti ali prodati, ne stori se brez mešétarjev nič, ki si v tacih priložnostih trebuhe pasejo in kakor pijavke ubozih kmetov prijemajo. Nej ima kdo pisma delati kakoršne koli bódi, osledi ga gotovo kak zakótni pisac, de ga prekane in takó na pót pravdarstva zapelje. Tode tega so si večidel kmetje sami krivi, in kaj iz vsiga tega pride, nej ti sledeča zgodba pokaže.

Šimetov Jože je bil premóžen kmet in skerben gospodar svoje kmetije. Imel je hčer za omožiti, ki je imela več sto dote. Eniga dné pride snubač, berhek mladenč, kteriga pa Jože poprej ni nikoli ne vidil, ne kaj slišal od njega. Dopade mu pervo uro, zakaj? — Zató, kér

je pridno za vino dajal in se s svojim bogastvom bahal in široko ustil. Kar sam s svojim jezikom ne opravi, mu njegov prijatelj pomaga. Hvali in priporóča ga, de se je čuditi, in de se Jože vdá. V kratkim je dan poroke odločen, samo poprašujejo se, kdo jim bo pismo zdelal, kér ga v celi soseski nimajo, ki bi se na take reči umel. Kaj je družiga storiti, kakor se v Ljubljano peljati? Ženinov prijatelj, mešétar, jih obljudi k poštenimu, umnimu gospodu peljati, ki jim bo vse pisma za majhne denarje izdelal. Peljejo se v Ljubljano, in kam je njih perva pót? — po navadi v kerčmo! Zakaj vino se mora piti, predenj se kaj zgodí, in možgane se morajo okisati, predenj je mogoče kaj misliti in skleniti. Kmalo je tudi učeni gospod pri njih, ki zna vsaktere pisma zdelovati in njemu v čast gré zdaj bokal za bokalam na mizo toliko časa, de ubogi Jože ne vé, kje de sedí in kakó se mu godí. To viditi, pomiga mešétar, in ko bi trenil se ženitno pismo naredí, brez de bi Jože vedel, kaj, koliko in komú obljudi. Ženin ob dlane ploska, de je norca vjél, ki bo njegove dolgove poplačal, in mešétar se s pisarjem smeja, kér vesta, de jima par tolarčkov verh polniga želodeca ne odide. Dan poroke preteče in zdaj ubogi Jože spregleda, komu je v roke prišel. Zétu je mogel hčerno doto odštéti, kér so mu posodniki z ječo žugali, in kér sam ni imel toliko denarja, se je mogel zadolžiti; zakaj vjét je bil in spolniti je mogel, kar je v svoji neumnosti obljudil. Kakor de bi ga bila sreča preklela, ga je od tistihmal zapustila, pomagati si ni mogel več, in v šterih letih je bil — od lepe hiše spodén in berač. Kdo ga je na beraško palico spravil? Ljubo vince in zgrabljivi volkovi: zviti ženin, njegov mešétar in pisatelj ženitniga pisma, ki so bili zmenjeni, Jožeta goljfati, ženinu pa iz dolgov pomagati, kteri je pa z nerodnim gospodarjenjem še pred ob svoje premoženje prišel, kakor njegov tast. —

Kakor se je Jožetu zgodilo, takó se godí marsikterimu drugimu iz raznih vzrokov, ki pa vsi iz napčne navade izvirajo, ktero imajo naši kmetje, ki mislijo, de se brez takó imenovaniga likofa in brez pijače, brez mešétarjev in družih sleparjev nič opraviti ne da.

Prihodnje kaj družiga

od tvojiga

Mihela v Ljubljani.

Hvala, komur hvala gré.

Štirnajsti dan tekočiga mesca je okoli 10. ure dopoldne v Vevčah, blizo Marije Device v Polji pod Ljubljano jelo goreti. Oginj je silno švigal, gorečimu petelimu enak, po slamnatih strehah in poslopjih, v kterih je bilo sená, slame in druge živinske klaje dovelj natlačene, in je le dve poslopji posmodil. Gotovo bi bil s svojim gorečim žrelam celo vas pokončal, če bi ne bila gosp. Jožef Langer, vodja bližnje papirnice in gosp. Gašper Burkhard, umetalnik (Maschinist) ravno od ondod, s svojimi delavci in delavkami naglo na pomoč pristopila in fabriške brizgle s sabo pripeljala.

Ravno takó so tudi visokočastitljivi gospod Martin Pajk, fajmošter iz Polja in veliko ljudi iz bližnje okolice zraven pertisnili in neutrudama gasili, dokler so, zahvaljen bodi Bog, oginj do dobrega ukrotili.

V imeni c. k. družbe sv. Florjana gré tedej imenovanim častitljivim gospodam in njih pomagavcam za pridno obnašanje in gasenje pri ognji v Vevčah očitna hvala.

Vredništvo.

Gotove znamnja poboljšaniga človeka.

Zaupanje na Bogá in pa delavnost sta nar terdniši stebra sreče človeškiga življenja. Kdor moli in dela, je dober človek. Če ste zamogli hudodelnika zopet h molitvi in delu napeljati, brez vse skerbí ga spustite iz jetnišnice, zakaj poboljšan je!